
 <p>सत्यमेव जयते</p>	आरोग्य सेवा संचालनालय (महाराष्ट्र राज्य) "आरोग्य भवन" सेंट जॉर्जस रग्नालय आवार, वीपी.डिमेलो रोड मुंबई - ४०० ००१	
कार्यालय संचालक (वैयक्तिक)	दूरध्वनी (०२२)२२६२१०३१-३६ (०२२)२२६२१००६	Website : http://maha-arogya.gov.in Email : dhs_2005@rediffmail.com Email : miscell@rediffmail.com Fax : (022) 22621034 / 22620234 (DHS)
		क्र.संआसे /जन्म-मृत्यु / कक्ष-१८/१२५६७-१३०३२ /१७ दिनांक :- ११/२२/०५/२०१७

प्रति,

- १) जिल्हा आरोग्य अधिकारी
तथा जिल्हा निबंधक, जन्म-मृत्यु,
जिल्हा परिषद, ... (सर्व)
- २) आरोग्याधिकारी
तथा निबंधक, जन्म-मृत्यु,
महानगरपालिका, ... (सर्व)
- ३) कार्यकारी आरोग्य अधिकारी
तथा निबंधक, जन्म-मृत्यु,
बृहन्मुंबई महानगरपालिका,
एफ साऊथ वार्डस, परळ, मुंबई.

विषय - मृत्यु नोंदणीसाठी आधारकार्ड आवश्यक असल्याबाबत.

- संदर्भ - १) अवर सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र क्रं.जमृनों/२०१७/१३००/प्र.क्रं.४६९/कुक, दिनांक १८/०८/२०१७.
२) महानिबंधक जन्म-मृत्यु नोंदणी केंद्रिय गृह मंत्रालय यांची अधिसूचना क्रं.१/१२/२०१४/व्हीएस-सीआरएस, नवी-दिल्ली, दि.०४/०८/२०१७.

राज्यात जन्म-मृत्यु नोंदणी केंद्र शासनाच्या जन्म-मृत्यु नोंदणी अधिनियम १९६९ व महाराष्ट्र जन्म-मृत्यु नोंदणी नियम २००० अन्वये करण्यात येते.

राज्यात सन २०१६ पासून ग्रामिण व शहरी भागात केंद्र शासनाची संगणक प्रणाली कार्यरत करण्यात आली आहे. त्याच सोबत संगणक प्रणाली मध्ये जन्म-मृत्युची घटनाही आधार क्रमांकाशी जोडण्यात येणार असल्याबाबत यापूर्वीच सर्व जिल्हा निबंधकांना या कार्यालयाच्या दिनांक २५/११/२०१६ च्या तसेच दिनांक १३/०५/२०१५ च्या परिपत्रकामध्ये मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.

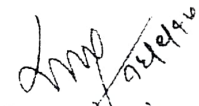
Director of H.S.Mumbai letters

त्याचप्रमाणे उपरोक्त विषयाबाबत मा अवर सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे संदर्भ क्रं. १ व महानिबंधक, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे संदर्भ क्रं. २ च्या अधिसूचने मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे दिनांक १ ऑक्टोबर २०१७ पासून मृत्यू पावलेल्या व्यक्तीची मृत्यू नोंदणीसाठी खात्रीशीर ओळख प्रस्तावित करण्याच्या दृष्टीने आधार क्रमांक आवश्यक करण्यात आला आहे.

जर अर्जदाराकडे मृत व्यक्तीचा आधार नोंदणी क्रमांक (EID) उपलब्ध नसल्यास अर्जदाराच्या त्याच्या/तिच्या माहिती नुसार मृत व्यक्तीचा आधार क्रमांक उपलब्ध नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र घेण्यात यावे. जर अर्जदाराने सादर केलेले प्रमाणपत्र खोटे आढळल्यास आधार अधिनियम २०१६ व जन्म-मृत्यू नोंदणी अधिनियम १९६९ मधील तरतुदीनुसार गुन्हा ठरू शकतो असे संबंधिताना सुचित करावे.

अर्जदाराने मृत व्यक्तीची माहिती देणारा तसेच पति/पत्नी व आई-वडील यांचाही आधार क्रमांकाची माहिती द्यावी. सदर योजना जम्मू-काश्मीर, आसाम व मेघालय या राज्यातील रहिवाशांना लागू असणार नाही.

सदर अधिसूचना दिनांक ०४/०८/२०१७ ची प्रत उचित कार्यवाहीस्तव सोबत जोडली आहे. तरी कृपया आपल्या कार्यक्षेत्रातील ग्रामिण व शहरी भागातील सर्व निबंधकांना अंमलबजावणी करणेबाबत त्वरित आदेश निर्गमित करावेत व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल या कार्यालयास तसेच उपसंचालक आरोग्य सेवा (आमाजीआ) तथा उपमुख्यनिबंधक, जन्म-मृत्यू, पुणे-१ यांना अवगत करावे.

संचालक आरोग्य सेवा
तथा मुख्य निबंधक, जन्म-मृत्यू,
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-१

- प्रत - मा.आयुक्त (आरोग्य सेवा) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, आयुक्तालय, मुंबई.
- प्रत - मा.अवर सचिव (कुक) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय, संकुल इमारत, १० वा मजला, मुंबई-४०० ००१.
(आपले पत्र क्रं.जमृनों/२०१७/१३००/प्र.क्रं.४६९/कुक, दिनांक १८/०८/२०१७)
- प्रत - The Registrar General of India, Government of India, Ministry of Home Affairs, V.S.Division, West Block-I, R.K.Puram, New Delhi-110066.
- प्रत - उपसंचालक आरोग्य सेवा तथा उपमुख्य निबंधक जन्म-मृत्यू, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

Director of H.S.Mumbai letters

No. 01/12/2014-YS/CRS

GOVERNMENT OF INDIA

MINISTRY OF HOME AFFAIRS

3, Durgam Cheruvu Road, New Delhi - 110002

3, Durgam Cheruvu Road, New Delhi - 110002

Dated: 14/08/17

NOTIFICATION

Enforce Registration of Aadhaar Number for Registration of Deaths of Persons

The registration of births and deaths are being done under the provisions of Registration of Births and Deaths (RBD) Act, 1969 and the corresponding Rules made thereunder by the State Government. The office of the RCI is the central authority to coordinate and unify the activities of Civil Registrar of Births and Deaths of States/UTs in respect of registration of births and deaths. The extract certificates of birth and death are issued by the registering authority notified by the State Government under section 12 and 17 of the RBD Act, 1969. There are cases where the birth or death is issued through a not and death reporting forms prescribed by the State Government.

The use of Aadhaar for the applicants of Death Certificates will result in ensuring accuracy of the details provided by the relatives/dependents/acknowledges of the deceased. In case after referred to as the Appropriate, it will provide an effective method to prevent identity fraud and ensure the help in restoring the identity of the deceased person. Further, it will be an attempt for providing a valid document to prove the identity of the deceased person.

The provisions of the Aadhaar Act and Regulations framed there under the Act have come into effect from 14th September 2016 and notifications to this effect have been published in the Official Gazette. Section 31 of the Aadhaar Act, 2016 permits the use of Aadhaar Number for establishing the identity of an individual for any purpose pursuant to any law or any contract in effect.

Accordingly, Registrar General India, Ministry of Home Affairs in exercise of powers conferred under Section 3(3) of the Registration of Births and Death Act, 1969, hereby, directing the concerned department in the respective States/UT responsible for registration of birth and death that the Aadhaar number will be required for the purpose of establishing the identity of the deceased for the purpose of Death registration w.e.f 1st October, 2017 in the following manner:

YS/P.H.D.
14/08/17
14/08/17

Chief Secretary
Government of Maharashtra

"Ensure Registration of Every Birth and Death"

14/08/17

17-12
7th office
9 AUG 2017
260556

4.1 An Applicant applying for death certificate is required to provide Aadhaar number or Enrolment ID Number (EID) of the deceased and other details as sought in the application for death certificate for the purpose of establishing the identity of the deceased.

4.2 An Applicant who is not aware of the Aadhaar number or Enrolment ID (Enrolment ID) of the deceased will be required to provide a certificate that the deceased person does not possess Aadhaar number to the best of his/her knowledge and it should be duly informed and also prescribed that any false declaration given by the applicant in this regard will be treated as an offence as per the provisions of the Aadhaar Act, 2016 and also Registration of Birth and Death Act, 1969.

4.3 Applicant's Aadhaar number shall also be collected along with the Aadhaar number of the spouse of parents.

5. The concerned department in the respective State/UT, responsible for registration of birth and death are directed to ensure compliance by the concerned registration authorities and send a confirmation to this effect by 1st September 2017.

6. The above provisions shall come into effect immediately for residents of all states except J&K, Assam & Meghalaya for which a date will be notified separately.

(SALESH)
Registrar General India